

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากภาวะการถดถอยจากการเปิดการค้าเสรีทั่วโลก ประกอบกับการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการด้านสถาปัตยกรรมและการผังเมืองไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้หน่วยงานทางด้านสถาปัตยกรรมทั้งภาครัฐและเอกชน มีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม และระบบสนับสนุนที่เกี่ยวข้องในด้านวิชาการ และวิชาชีพสถาปัตยกรรม และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในงานด้านอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสถาปนิกและงานด้านสถาปัตยกรรมของไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

หลักสูตรสถาปัตยกรรมบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านวิชาการ ทั้งในภาคทฤษฎีและความชำนาญ จากประสบการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติ ควบคู่กับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อสามารถประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและสากล โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ตระหนักถึงการออกแบบที่ให้ความใส่ใจต่อสภาพแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสำคัญ

ปัจจุบันประชาคมโลกกำลังให้ความสำคัญกับการบรรเทาปัญหาสภาวะโลกร้อน ดังนั้นการผลิตสถาปนิกที่มีองค์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับสภาพอากาศ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาพื้นถิ่น จึงเป็นการตอบสนองตลาดการออกแบบภายใต้แนวความคิดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับวันยิ่งขยายตัวมากขึ้นและจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมในอนาคตอันใกล้ ในด้านพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การวางแผนหลักสูตรจำเป็นคำนึงถึงการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านวิชาการ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม ควบคู่กับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อสามารถประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและสากล โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ตระหนักถึงการออกแบบที่ให้ความใส่ใจต่อสังคม สภาพแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าเป็นเอกลักษณ์ของ

ชาติเป็นสำคัญ การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

คำถามในการวิจัย

ปัจจุบันหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม ยังเป็นที่สนใจของตลาดแรงงานและนักเรียนที่กำลังจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือไม่ ควรมีการจัดหลักสูตรอย่างไรจึงจะมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ-สังคมในยุคปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

1.2 สมมติฐานงานวิจัย

ตลาดแรงงานและนักเรียนที่กำลังจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษายังสนใจที่จะศึกษาต่อในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาสถาปัตยกรรม เป็นผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจ-สังคมที่ดีขึ้น หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรมีความโดดเด่นกับวิชาชีพเฉพาะทาง มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและเทคโนโลยีการบริหารงานก่อสร้าง โดยเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานจริง ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาถึงสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและบริบทโดยรอบที่มีผลต่อความต้องการด้านวิชาชีพสถาปัตยกรรม
2. ศึกษาถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของผู้ที่กำลังจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม ตลอดจนจัดทำหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ-สังคมในยุคปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เลือกกลุ่มเป้าหมายจาก 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทย์-คณิตในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลจำนวน 64 โรงเรียน จำนวน 640 ชุด
2. หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่ต้องทำงานกับสายงานสถาปัตยกรรมและการออกแบบ จำนวน 22 หน่วยงาน
3. บริษัท ออกแบบและบริษัทที่ปรึกษา ที่ทำงานด้านสถาปัตยกรรมและการบริหารงานก่อสร้าง จำนวน 45 บริษัท
4. ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาชีพ จำนวน 5 ท่าน

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เลือกศึกษาจากความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ ตลาดแรงงาน มีหน่วยวิเคราะห์เป็นสถิติ ประกอบด้วย

- ตัวแปรต้น คือ ผู้ประกอบการ ตลาดแรงงานและนักเรียนที่กำลังจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
- ตัวแปรตาม คือ ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสาขาสถาปัตยกรรม
- ตัวชี้วัด คือ ความต้องการและความสนใจในหลักสูตรสาขาสถาปัตยกรรม

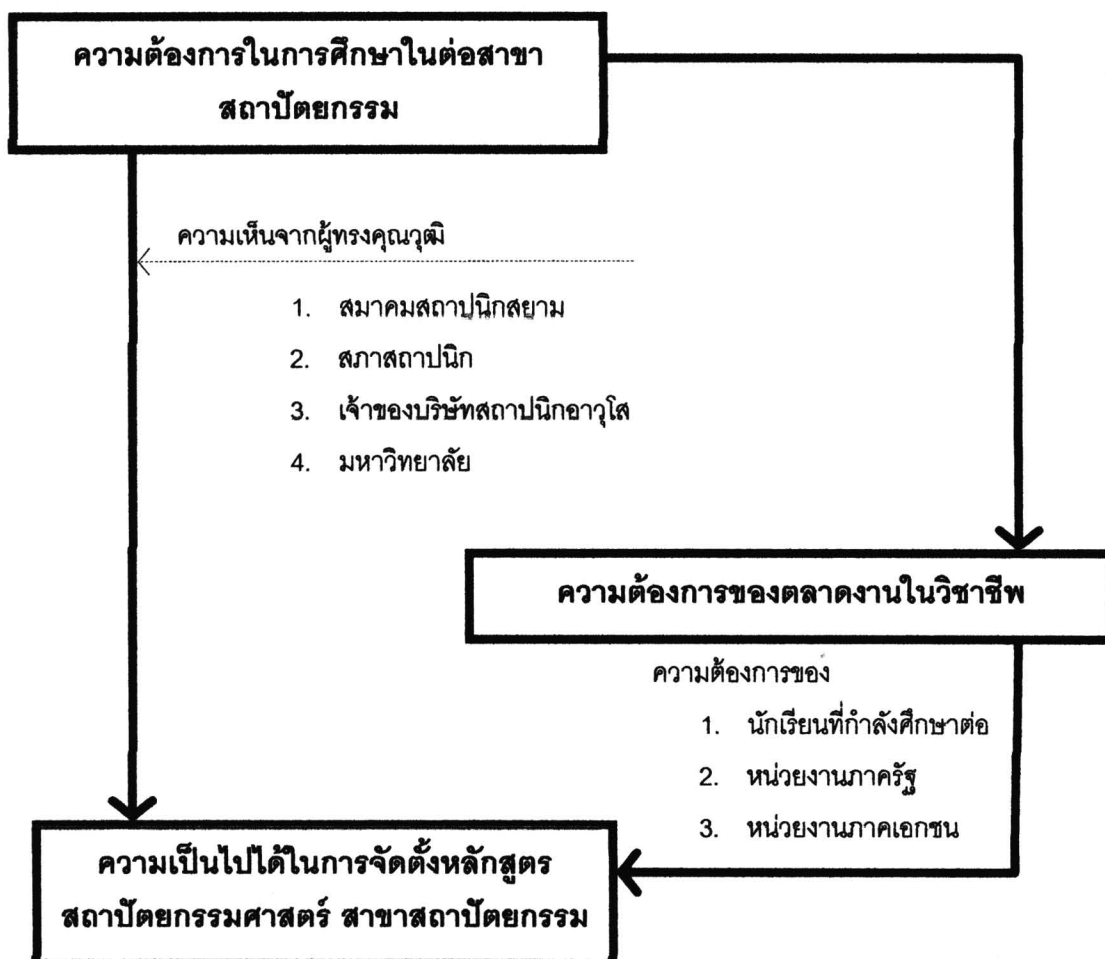
โดยขั้นตอนวิธีการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดการเปิดหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิตจากสถาบันต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษาถึงข้อกำหนดต่างๆที่สัมพันธ์กับวิชาชีพสถาปัตยกรรมจากหน่วยงานที่ดูแล
- 2) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ต้องการของตลาดงานรวมทั้งปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อความต้องการด้านวิชาชีพสถาปัตยกรรมโดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- 3) รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์
- 4) วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต ตลอดจนกำหนดแนวทางหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดงานในยุคปัจจุบัน

■ การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ดังนั้นการจึงใช้โปรแกรม Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอการเปรียบเทียบผ่านตารางและกราฟแท่งเพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงก่อน-หลัง เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจที่มีผลต่อการจัดเปิดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตลอดจนทราบถึงทัศนคติและความต้องการที่มีต่อหลักสูตร นำมาซึ่งการร่างหลักสูตรที่เป็นไปตามความต้องการของภาครัฐและเอกชน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความเป็นไปได้และความต้องการของผู้ที่กำลังจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตลาดแรงงานและความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัย สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ-สังคมในยุคปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต
3. นำไปใช้เพื่อประกอบอ้างอิงเพื่อการจัดตั้งหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร